

มติ 15.3 หลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

(1) ที่มาและความสำคัญ

มติหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 15 พ.ศ. 2565 โดยการประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2566 มีมติเห็นชอบมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 15 พ.ศ. 2565 และที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2566 มีมติรับทราบมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 15 พ.ศ. 2565 และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรอบนโยบายหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นระบบที่คนทุกช่วงวัย ทุกสาขาอาชีพจากทุกภาคส่วน ร่วมเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบและต้องขับเคลื่อนไปด้วยกัน ได้แก่ (1) การพัฒนาผลิตภาพประชากร การมีงานทำ และมีรายได้จากการทำงานที่เหมาะสมตลอดช่วงวัย (2) เงินอุดหนุนที่เพียงพอต่อการดำรงชีพที่ผู้สูงอายุทุกคนควรได้รับ และบริการสังคมที่จำเป็นจากรัฐ โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ การขยายฐานภาษี และการปฏิรูปงบประมาณ (3) การออมระยะยาว การบริหารจัดการการเงินเพื่อยามชราภาพที่เชื่อมโยงทั้งระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระดับที่สูงขึ้น โดยมีการออมรวมหมู่ ที่ครอบคลุม เพียงพอ และยั่งยืน (4) การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพ โดยเฉพาะระบบการดูแลระยะยาว (long-term care) ระบบการดูแลแบบประคับประคอง (palliative care) ระบบการตรวจคัดกรองความเสี่ยงและการป้องกันโรคหรือภาวะพึ่งพิงในผู้สูงอายุ และ (5) การดูแลและการบริหารจัดการ โดยผู้ดูแลผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น

(2) สรุปความคืบหน้ามติ

ข้อมติ	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายสมัชชาสุขภาพแห่งชาติร่วมดำเนินการ ดังนี้		
1. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเสนอให้ทุกพรรคการเมืองมีนโยบายสร้างหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ และประกาศต่อสาธารณะ		1. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) จัดประชุมเตรียมการขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ มติ 15.3 หลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ มีนางทิพย์รัตน์ นพลาธรรมย์ ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพสังคมและสุขภาพ เป็นประธานการประชุม

ชื่อบริษัท	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
		<p>๗ โดยมีภาคีเครือข่ายเข้าร่วมจำนวน 55 หน่วยงาน เพื่อรับทราบมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติฯ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป</p> <p>2. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้จัดเวทีสาธารณะเพื่อสื่อสารและสร้างกระแสการรับรู้เรื่องหลักประกันรายได้ต่อพรรคการเมืองและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่</p> <p>ครั้งที่ 1 สช. ร่วมกับคณะเศรษฐศาสตร์และศูนย์วิจัยความเหลื่อมล้ำและนโยบายสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) จัดเวทีเสวนาวิชาการหัวข้อ “ระบบบำนาญแห่งชาติเพื่อความเป็นธรรมและยั่งยืน สู่ นโยบายพรรคการเมืองด้านระบบความคุ้มครองทางสังคมในผู้สูงอายุ” เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2566</p> <p>ครั้งที่ 2 สช. ร่วมกับสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) , องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ThaiPBS) จัดเวทีสนทนานโยบายสาธารณะ (Policy Dialogue) ครั้งที่ 1 เรื่อง “ไทยพร้อมยัง..ที่จะมีหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ” เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2566 โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงความเห็นและข้อเสนอต่อการขับเคลื่อนหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ</p> <p>ครั้งที่ 3 สช. ร่วมกับคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ สภาองค์กรของ</p>

ชื่อบท	เป้าหมายของบท	ความก้าวหน้าของบท
		<p>ผู้บริโภคราย และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ThaiPBS) จัดเวทีสนทนาระหว่างนโยบายสาธารณะ (Policy Dialogue) ครั้งที่ 2 เรื่อง “พรรคการเมืองกับหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ” เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2566 โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือพรรคการเมือง ซึ่งมีผู้แทนพรรคการเมืองร่วมเป็นวิทยากรจำนวน 9 พรรค เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนประเด็นหลักประกันรายได้เพื่อรองรับสังคมสูงวัยให้เป็นรูปธรรม</p>
<p>2. คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) เสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดให้การพัฒนาาระบบหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นระเบียบวาระแห่งชาติ (national agenda) ที่เร่งด่วน และแต่งตั้งกลไกบูรณาการระดับชาติ ที่มีองค์ประกอบจากผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน มีภารกิจดำเนินงานที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุระยะที่ 3 หรืออื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางร่วมกันสำหรับให้ทุกภาคส่วนและทุกหน่วยงานดำเนินการและขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่อง และเกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนต่อไป</p>		
<p>3. คณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คจ.สช.) บรรจुरายการขับเคลื่อนหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นระเบียบวาระของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 16 พ.ศ. 2566</p>		<p>วันที่ 3 เมษายน 2566 ที่ประชุมคณะอนุกรรมการกำกับ สนับสนุนและเชื่อมโยงกระบวนการสมัชชาสุขภาพ (ภายใต้) ที่มี นพ.สมชาย ไพระปริญ เป็นประธานอนุกรรมการกำกับฯ มีมติเห็นชอบ ให้ขับเคลื่อนหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ โดยยังไม่พัฒนาเป็นระเบียบวาระสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 16 เนื่องจากมี</p>

ชื่อบริษัท	เป้าหมายของบริษัท	ความก้าวหน้าของบริษัท
		<p>แผนพัฒนาประชากรที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 เสาหลัก และให้รายงานความคืบหน้าการขับเคลื่อนมติฯ ในสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 16 ทั้งนี้ หากมีความชัดเจนมากขึ้นว่าต้องการพัฒนาประเด็นอะไร สามารถนำเข้าสู่กระบวนการพัฒนาเป็นระเบียบวาระสมัชชาสุขภาพแห่งชาติได้ในภายหลัง</p>
<p>4. ภาควิชาการช่วยสมัชชาสุขภาพแห่งชาติร่วมขับเคลื่อนมติหลักประกันรายได้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ ตามภารกิจและโอกาสอย่างต่อเนื่อง</p>		<p>ภาควิชาการที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานขับเคลื่อนมติหลักประกันรายได้ฯ ตามหน้าที่และอำนาจอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สข. และภาควิชาการวางแนวทางการขับเคลื่อนในระยะแรกไว้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การทำงานกับเครือข่ายวิชาการ และการเตรียมงานวิชาการ เพื่อให้เกิดการติดตามและมีข้อเสนอต่อนโยบายของนักการเมือง/รัฐบาล 2. การจัดเวทีหารือกับนักการเมือง/รัฐบาล -เพื่อให้เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาล โดยมีงานวิชาการสนับสนุน 3. การเตรียมการรองรับสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 16 โดยหารือกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, กรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นต้น